

Конвенция
на Съвета на Европа
за борба с
**трафика
на хора**

**Механизъм
за мониторинг**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

КАКВИ СА ЦЕЛИТЕ НА КОНВЕНЦИЯТА?

— Конвенцията на Съвета на Европа за борба с трафика на хора, влязла в сила на 1 февруари 2008 г., има за цел да **предотврати** трафика на хора, да предостави **защита** на жертвите на трафика и да гарантира **наказателното преследване** на трафикантите на хора. Тя включва всички форми на трафик (вътрешен и международен, свързан или не с организираната престъпност) и обхваща всички жертви на трафика на хора (жени, мъже и деца), както и всички форми на експлоатация. Конвенцията също така включва мерки за **насърчаване на партньорства** с гражданското общество и международно сътрудничество.

— Основната добавена стойност на конвенцията е в нейната насоченост към **правата на човека** и закрилата на жертвите. Конвенцията определя трафика на хора като нарушение на човешките права и престъпление срещу достойнството и неприкосновеността на човешката личност. Това означава, че националните органи носят отговорност, ако не предприемат действия за предотвратяване на трафика на хора, закрила на жертвите и ефективно разследване на случаите на трафик на хора.

— Трафикът на хора е **световен феномен**, който не познава граници, и поради това конвенцията е от значение за страните по целия свят и е отворена за присъединяване от всички тях.

КАК СЕ ОСЪЩЕСТВЯВА МОНИТОРИНГ ВЪРХУ ПРИЛАГАНЕТО НА КОНВЕНЦИЯТА?

— Конвенцията създава **независим механизъм за мониторинг**, който следи дали нейните разпоредби се прилагат достатъчно добре в практиката. Този механизъм за мониторинг, който се счита за едно от предимствата на конвенцията, се състои от два стълба: **Експертна група за борба с трафика на хора (ГРЕТА)** и **Комитет на страните**.

Какво представлява ГРЕТА?

— Експертната група за борба с трафика на хора (ГРЕТА) следи за прилагането на конвенцията от страните, които са я ратифицирали. ГРЕТА е съставена от **15 независими и безпристрастни експерти** от страните по конвенцията. Това са хора от различни професионални среди (юристи, служители на правоприлагащи органи, психолози, лекари, представители на гражданското общество и др.), подбрани на основата на професионалния им опит в областите, обхванати от конвенцията. Членовете на ГРЕТА се избират за срок от четири години, който може да се поднови веднъж.

Как ГРЕТА осъществява своя мониторинг?

■ Процедурата по оценяване на страните по конвенцията е разделена на кръгове. В началото на всеки кръг ГРЕТА определя разпоредбите на конвенцията, по които ще бъде направена оценка, както и най-подходящите средства за осъществяване на тази оценка.

■ При провеждането на своя мониторинг ГРЕТА използва разнообразни методи за **събиране на информация**. Като първа стъпка ГРЕТА изпраща **въпросник** до националните органи на оценяваната страна. ГРЕТА анализира предоставената ѝ в отговор информация и при необходимост изисква допълнителна информация за изяснение или допълнение на отговорите.

■ Освен изпращането на въпросник, ГРЕТА извършва **посещение** в съответната страна. Това дава възможност за задълбочени дискусии с държавни служители, полицаи, прокурори, парламентаристи и други заинтересовани лица.

■ Посещенията също така позволяват на ГРЕТА да провери местата, в които се оказва помощ на жертви на трафика на хора. Така ГРЕТА може да **посети кризисни центрове и подслони** за жертви на трафика, центрове за нередовни имигранти или бежанци, гранични пунктове или болници. Тези посещения позволяват да се провери ефективността на мерките, предприети от страната за прилагане на конвенцията.

РОЛЯТА НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО

Гражданското общество е важен източник на информация за ГРЕТА. По време на своите посещения ГРЕТА провежда срещи с неправителствени организации и други представители на гражданското общество (като например профсъюзи, адвокатски асоциации, академични среди), ангажирани в борбата срещу трафика на хора. ГРЕТА може да реши да изпрати своя въпросник или друго запитване до неправителствени организации и други представители на гражданското общество, които имат достъп до надеждни източници на информация и възможност да проверят тази информация.

ДОКЛАДИ НА ГРЕТА

Докладите на ГРЕТА по всяка страна по конвенцията съдържат анализ на предприетите действия за борба с трафика на хора и препоръки относно начина, по който прилагането на конвенцията може да се засили. Докладите се изготвят в дух на сътрудничество и са предназначени да подпомагат държавите в техните усилия.

ГРЕТА разглежда **проектодоклад** по всяка оценявана страна по време на пленарно заседание. В последствие проектодокладът се изпраща на съответното правителство за **коментар**, който се взема предвид от ГРЕТА при изготвяне на **окончателен доклад**. Окончателният доклад се изпраща на съответната страна, която има възможност за направи заключителни коментари. След това докладът на ГРЕТА и коментарите на страната се **публикуват**.

КОМИТЕТ НА СТРАНИТЕ ПО КОНВЕНЦИЯТА

Вторият стълб на механизма за мониторинг на конвенцията, Комитетът на страните, е съставен от представители на правителствата на страните, ратифицирали конвенцията. Комитетът на страните може да приеме въз основа на докладите на ГРЕТА **препоръки**, адресирани до съответните страни относно, които трябва да бъдат взети за изпълнение на заключенията на ГРЕТА.

ОТ МОНИТОРИНГ КЪМ ПОДКРЕПА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА КОНВЕНЦИЯТА

■ Приносът на мониторинга върху прилагането на Конвенцията на Съвета на Европа за борба с трафика на хора е троен:

- ▶ той **оценява и стимулира** спазването на широкообхватните задължения по конвенцията,
- ▶ дава конкретни **насоки** за всяка страна за това как да се преодолеят пречките, и
- ▶ предоставя форум за **международно сътрудничество**, на който могат да се обменят информация и добри практики, а международната общност да бъде осведомявана за нови тенденции, като по този начин се насърчава **съвместното действие** за преодоляване и разрешаване на проблемите.

■ Резултатите от мониторинга са достъпни онлайн и са се превърнали в еталон за всички, които участват с борбата срещу трафика на хора. Съветът на Европа също така подпомага правителствата в прилагането на конвенцията и изпълнението на препоръките, произтичащи от процеса на мониторинг.

За контакти и допълнителна информация

Секретариат на Конвенцията на Съвета на Европа за борба
с трафика на хора (ГРЕТА и Комитет на страните)

Съвет на Европа / Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Франция / France

email: Trafficking@coe.int

www.coe.int/trafficking